Samarbejde hjælper ordblinde

Ebbe Sønderhousen og Kirsten Scheef er ordblinde. De har været på kursus hos VUC, der sammen med Ældre Sagen hjælper medlemmer, der har svært ved at læse og skrive

Af Ulla Abildtrup

Ebbe Sønderhousen er 70 år og visuelt ordblind. Det betyder, at han med egne ord læser ekstremt langsomt, men han skriver og staver perfekt.

"Min far var også ordblind, og mine forældre blev derfor tidligt opmærksomme på mine vanskeligheder. Min mor specialiserede sig i børn med læsevanskeligheder, da hun søgte ind på lærerseminariet," fortæller Ebbe Sønderhousen.

Hjemme hjalp moren ham med at læse, og i skolen og gymnasiet fik han dobbelt forberedelsestid. Senere arbejdede han i en årrække i det private erhvervsliv med EDB.

"Når der kom mødeindkaldelser og den slags, fik jeg en kollega til at læse højt for mig, hvis det fyldte mere end tre-fire linjer," fortæller han.

Ebbe Sønderhousen har aldrig været flov over sin ordblindhed.

"Min mor indprentede mig, at jeg ikke var dum, bare fordi jeg havde svært ved at læse, og det vidste mine kammerater i skolen også godt."

Da han stiftede familie, læste han selvfølgelig godnathistorie for sine børn, men han sætter anførselstegn om 'læse'.

"Jeg valgte altid bøger med billeder og fortællinger, jeg kendte i forvejen. Men af og til fangede børnene mig i at 'læse' forkert, når jeg sagde noget andet end aftenen før," smiler han.

Radioavisen er god for ordblinde

Ordblindheden var ikke et tabu i forhold til hans kone og børn.

"Da børnene blev større, læste de af og til op for mig af deres bøger, så jeg kunne følge lidt med i, hvad de interesserede sig for."

Selv har Ebbe højst læst en håndfuld skønlitterære bøger igennem sit liv.

"Min kone holder flere aviser og læser op, hvis der er noget, hun mener, vil interessere mig, eller jeg bør vide. Selv har jeg altid kun holdt Radioavisen," griner han.

Da teknologien udviklede sig, fik Ebbe Sønderhousen digitale hjælpe-

▼ Ebbe Sønderhausen læser langsomt, men staver perfekt. Foto: Heidi Lundsgaard

▲ Kirsten Scheef er ordblind, men har fundet hjælpemidler og metoder, der hjælper hende med at læse. Foto: Mew

midler til at læse op for sig. De er imidlertid dyre, og Ebbe opgav sit abonnement, da han forlod arbejdsmarkedet.

Nu har han imidlertid fået hjælp af VUC Storstrøm og Ældre Sagen til at søge støtte fra kommunen til et nyt værktøj.

"Jeg deltog i et onlinekursus under VUC Storstrøm med ældre fra hele landet, og her hørte jeg om muligheden for at få økonomisk støtte til et nyt læseprogram. Jeg håber, min ansøgning går igennem og glæder mig til at kunne læse bøger igen."

Aldrig været så glad

Kirsten Scheef har også været på kursus for ordblinde hos VUC, faktisk flere gange.

"Som barn kendte jeg ikke til ordblindhed. Jeg troede bare, at jeg var verdens dårligste til at læse og skrive i alle fag. Så jeg mangler hele min skolegang, men jeg har altid haft lyst til at lære noget nyt. Derfor meldte jeg mig til VUC, da jeg gik på pension," fortæller 80-årige Kirsten Scheef.

VUC testede hende for ordblindhed og fandt det rette kursus. Her fik hun en dygtig lærer, der på pædagogisk vis introducerede hjælpemidler til computeren.

"Programmet på computeren rettede alt mit volapyk og kom med ordforslag, når jeg kurrede rundt i sproget."

"Jeg har aldrig været så glad, jeg lærte så meget! Jeg glædede mig pludselig til at gå i skole hver dag frem for at være ked af det, som da jeg var barn."

Selvom Kirsten Scheef ikke direkte blev drillet i skolen, var hierarkiet tydeligt, og hun sad på bageste række i alle årene fra 1. til 5. klasse. Hun mistede lysten til skolegang og kom tidligt ud på arbejdsmarkedet. Her fik hun job i et ismejeri og senere som klinikdame hos en tandlæge og så en tid på en BH-fabrik i Islev.

Siden uddannede hun sig til håndarbejdslærer og fik egen forretning på Frederiksberg, hvor hun solgte metervarer og underviste i syning.

"Min mand læste alt mit undervisningsmateriale igennem, så det stod korrekt, hvordan man fx syr en lynlås i."

Kurset gav gode tips

Da Ældre Sagen annoncerede et nyt samarbejde med VUC om ordblindeundervisning, meldte Kirsten Scheef sig som en af de første.

"Jeg skulle lige vænne mig til, at undervisningen foregik på computer og ikke ved fysisk fremmøde. Men vi fik nogle rigtig gode snakke på holdet om det at være ordblind, og læreren hjalp mig med en ansøgning til kommunen om et nyt hjælpemiddel til computeren."

Kirsten Scheef betegner sig selv som lidt af en Pippi Langstrømpe-type – det hun ikke kan, det vil hun lære. Så hun har suget til sig af tips på ordblindekurserne. Fx har hun lært at læse begyndelsen og slutningen af underteksterne til udenlandske film – resten kan hun så gætte sig til, for hun kan ikke nå at læse det hele.

Et andet brugbart råd er at låne bøger fra Det Kgl. Biblioteks Nota-service, som er det nationale bibliotek for mennesker med læsevanskeligheder. Kirsten Scheef låner samme bog både på papir og som lydbog, og så følger hun med i teksten, samtidig med at hun lytter til bogen.

"Man skal ikke sætte sig hen i en krog, bare fordi man er ordblind," mener Kirsten Scheef. ■

OM ORDBLINDHED

Ordblindhed kaldes også dysleksi og er en medfødt funktionsnedsættelse. Heldigvis findes der mange værktøjer, som kan hjælpe mennesker med ordblindhed med at skrive og læse.

Man kan være ordblind i mange grader fra let til svær. Ordblindhed har intet med intelligens at gøre.

Omkring 7-8 %, svarende til over 400.000, danskere er ordblinde.

Oktober er Den Internationale Ordblindemåned.

KOM PÅ KURSUS

Ældre Sagen er vært for to webinarer for ordblinde i samarbejde med VUC. Desuden tilbydes gratis onlinekurser til medlemmer med ordblindhed. Kurserne udbydes i samarbejde med VUC Storstrøm, men medlemmer i hele landet kan deltage.

På kurserne kan du bl.a. få hjælp til at søge støtte til hjælpemidler.

aeldresagen.dk/webinar-ordblind